7/3910 -3-
295

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

20 NİSAN 2001

SAYI : B.13.APK.0.11.00.00/320 - 1058
KONU : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : 03.04.2001 tarih ve 22893 sayılı yazınız.

İlgi yazınızda yer alan, Konya Milletvekili Veysel CANDAN'a ait 7/3910-9622 Esas No'lu yazılı soru önergesi Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığı'nca incelenmiştir.

Bilindiği gibi, 08.09.1999 tarihinden önce 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 78. maddesi gereğince alınacak sigorta primi ile verilecek ödeneklerin hesabına esas tutulan sigorta primine esas kazanç alt ve üst sınırları 506 sayılı Kanuna ekli gösterge tablosundaki en düşük ve en yüksek göstergenin memur maaş katsayısı ile çarpımının otuzda biri olarak tespit edilmekte idi.

506 sayılı Kanunun 78. maddesini 08.09.1999 tarihinden itibaren değiştiren 4447 sayılı Kanunla, söz konusu gösterge ve katsayı sisteminden vazgeçilmiş ve yine günlük kazanç alt sınırının; kentsel yerler tüketici fiyat indeksindeki artış oranı ve gayri safi yurtiçi hasıla sabit fiyatlarla gelişme hızı kadar artırılarak belirleneceği, üst sınırının alt sınırın üç katı olduğu, üst sınırın alt sınırın beş katına kadar yükseltmeye Bakanlar Kurulunun yetkili olduğu hükme bağlanmıştır.

31.05.2000 tarih ve 4571 sayılı Kanunla 01.04.2000 ile 31.03.2001 tarihleri arasında uygulanması gereken sigorta primine esas kazanç alt sınırı günlük 5.000.000.- TL. olarak belirlenmiş ve 01.04.2001 ila 31.03.2002 dönemi için hedeflenen enflasyon dikkate alınarak yeniden belirleme hususunda Bakanlar Kurulu yetkili kılınmıştır.

Ayrıca, 09.06.2000 tarihli, 2000/865 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Sigorta Prime Esas Kazancın üst sınırı sigorta primine esas kazancın alt sınırının dört katına çıkarılmıştır.

4447 sayılı Kanunla 506 sayılı Kanunun 78. maddesinde yapılmış olan bu değişiklik sonucunda SSK Başkanlığından emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanların ödediği primlerle orantılı olarak gelir ve aylıkları da yüksek olmakta, bağlanan aylık ve gelirler her ay bir önceki ay için DİE tarafından ödeneceğinden sigortalıların her hangi bir kayba uğramadan aylıklarının bağlanmasının yanı sıra, enflasyon oranında artırım yapılarak günün koşullarına göre aylık ve gelir almaları sağlanmıştır.

7/3910 -4
296

2000 yılı yıllık tüketici fiyat indeksindeki artış oranı % 39, yıllık gelişme hızı ise % 7,2 oranında gerçekleşmiştir. Bu oranlar dikkate alındığında, Sigorta Primlerine Esas Kazanç alt sınırı; günlük 7.437.000.- TL. aylık alt sınırında 7.437.000.- TL. x 30 = 223.110.000.- TL. olmaktadır.

Günlük sigorta primine esas kazanç üst sınırı ise, (Günlük sigorta primine esas kazanç alt sınırın dört katı olduğundan) 29.748.000.- TL. aylık sigorta primine esas kazanç üst sınırı da 29.748.000.- TL. x 30 = 892.440.000.- TL. olmaktadır.

Bu orandaki artışın, gerek işçi ve gerekse işveren açısından kriz yaratmaması, yapılabilecek artışın sigortasız çalıştırmayı artırmaması ve sermaye yatırımlarının önünün kesilmemesi için Bakanlar Kurulunca sigorta primine esas kazanç tutarlarının tespiti hususunda çalışmalar devam etmektedir.

Öte yandan, Ülkemizin prim oranlarında Dünya ülkeleri arasındaki yerini gösteren liste ilişiktedir.

Bu itibarla, yukarıda da belirtildiği üzere gerek işçilerin, gerekse işverenlerin, sigorta primlerinin artmasından kaynaklanan maliyetlerden olumsuz yönde etkilenmemeleri amacıyla prime esas kazançların alt ve üst sınırları Bakanlar Kurulunca tespit edildiğinden, bu konudaki çalışmaların sonuçlanmasını müteakip gerekli açıklama kamuoyuna yapılacaktır.

Öte yandan, 09 Nisan 2001 günü yapılan Bakanlar kurulu toplantısında; SSK ve Bağ-Kur birikmiş prim borçların ödenmesinde, Maliye Bakanlığınca birikmiş vergi borçların ödenmesinde kolaylık sağlamak üzere tecil ve taksitlendirme uygulamasına benzer bir kolaylık sağlanması benimsenmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Yaşar OKUYAN
Bakan

EKLER :
EK 2 adet

7/3910 297

OECD ÜYESİ ÜLKELERDE SOSYAL GÜVENLİĞİN FİNANSMANINA DEVLET KATKISI

OECD ÜYESİ ÜLKELER	DEVLET KATKISI (%)
ABD	29.48
ALMANYA	25.66
AVUSTRALYA	79.82
AVUSTURYA	17.41
BELÇİKA	31.11
DANİMARKA	85.70
FİNLANDİYA	44.66
FRANSA	19.63
HOLLANDA	14.95
İNGİLTERE	55.06
İRLANDA	61.43
İSVEÇ	49.25
İSVİÇRE	26.30
İZLANDA	88.36
JAPONYA	22.78
KANADA	61.17
LÜKSEMBURG	32.45
NORVEÇ	55.55
PORTEKİZ	6.28
YENİZELANDA	92.47
YUNANİSTAN	12.41

KAYNAK :

The Cost of Social Security, ILO 1990

-6-
7/3910298
003
90 312 4315734
S.S.K.GN.MD.
17:19
12/04/01

OECD ÜYESİ ÜLKELERDE
SOSYAL GÜVENLİK PROGRAMLARI PRİM ORANLARI, EMEKLİLİK YAŞI VE PRİM ÖDEME GÜN SAYISI

ÜLKELER	PRİM ORANLARI %						EMEKLİLİK YAŞI		PRİM ÖDEME GÜN SAY.	
	YAŞLILIK, MALÜLLÜK, ÖLÜM			TÜM SİGORTA PROGRAMLARI (*)						
	SİGORTALI	İŞVEREN	TOPLAM	SİGORTALI	İŞVEREN	TOPLAM	KADIN	ERKEK	KADIN	ERKEK
AVUSTURALYA	-	-	(**)	1.25	-	1.25	60	65	-	-
AVUSTURYA	10.25	12.55	22.80	17.20	25.30	42.50	60	65	5,400	5,400
BELÇİKA	7.50	8.86	16.36	13.07	27.44	40.51	65	65	-	-
KANADA	2.70	2.70	5.40	5.70	8.40	14.10	65	65	360	360
FİNLANDİYA	5.55	19.00	24.55	7.45	22.00	29.45	65	65	-	-
FRANSA	8.05	8.20	16.25	18.27	34.31	52.58	65	65	-	-
ALMANYA	9.30	9.30	18.60	16.55	17.99	34.54	65	65	-	-
YUNANİSTAN	6.67	13.33	20.00	11.95	23.90	35.85	60	65	4,500	4,500
İZLANDA	4.00	8.50	12.50	4.00	15.75	19.75	65	65	-	-
İRLANDA	7.75	12.20	19.95	7.75	12.20	19.95	66	66	1,092	1,092
İTALYA	8.34	21.30	29.64	9.34	47.62	56.96	57	62	12,600	12,600
JAPONYA	8.25	8.25	16.50	12.24	14.38	26.62	65	65	9,000	9,000
HOLLANDA	25.78	-	25.78	38.93	10.75	49.68	65	65	17,640	17,640
YENİ ZELANDA	-	-	(**)	0.80	1.85	2.65	62	62	-	-
NORVEÇ	7.80	14.20	22.00	7.80	14.20	22.00	67	67	1,080	1,080
PORTEKİZ	11.00	23.75	34.75	11.00	26.75	37.75	65	65	5,400	5,400
İSPANYA	4.70	23.60	28.30	6.30	32.00	38.30	65	65	3,600	3,600
İSVEÇ	1.00	19.03	20.03	3.95	30.96	34.91	65	65	1,080	1,080
İSVİÇRE	4.90	4.90	9.80	6.40	7.74	14.14	62	65	14,760	15,840
TÜRKİYE	9.00	11.00	20.00	14.00	19.50	33.50	58	60	5,000	5,000
İNGİLTERE	12.00	10.20	22.20	12.00	10.20	22.20	60	65	350	350
A.B.D.	6.20	6.20	12.40	7.65	13.35	21.00	65	65	-	-

(*) Türkiye dışındaki ülkeler prim oranları işsizlik sigortası ile aile yardımları sigorta kolları için kesilen primleri de içermektedir.

(**) Genel bütçeden karşılanmaktadır.

KAYNAK : Social Security programs Throughout the world 1995